

Ús de cookies

Aquesta web fa servir 'galetes' pròpies i de tercers per optimitzar i adaptar-se a la vostra navegació i a les vostres preferències, entre més tasques. Si continueu navegant, entenem que les accepteu. Podeu canviar-ne la configuració, desactivar-les o obtenir-ne més informació. [Més informació](#)

**DIRIGISME
DELS PARTITS** • **LLISTES
OBERTES**

• • ◎ • primàriescatalunya.cat

Barcelona País Valencià Apps Botiga In English Avís Legal Ajuda Contacte VW Paper Xarxa VW Inici sessió Subscriu-te

M'agrada 174 mil

Fes-te subscriptor
de VilaWeb!

País Opinió Món Societat **Cultura** Economia Ciència Blocs Locals Publicacions ACN

Art i museus Arts escèniques Associacions Cinema Cultura popular El que he llegit Gastronomia Joc de Miralls

Llengua Lletres Mitjans de comunicació Música Vinyaserra

El Valle de los Caídos explota,
al nou vídeo promocional del
Barnasants

Una exposició a la Societat
Coral el Micalet indaga en els
orígens del cant coral valencià

Poesia i llibertat

CULTURA

Raimon Panikkar: l'home que va ser aigua

Amb motiu del centenari del naixement de Raimon Panikkar, el Palau Robert presenta una exposició sobre els trets més definitoris del seu pensament · Joan Josep Isern l'ha visitada i ens explica les seves impressions

Per: [Joan Josep Isern](#)

13.11.2018 21:50

Sense anuncis Favorit

La gran fotografia del plafó al vestíbul del Palau Robert que permet d'accedir a l'exposició ens mostra un home assegut a terra en actitud de meditació i vestit a la manera occidental –camisa blanca, corbata, pantaló gris, jaqueta posada damunt l'espatlla– però també amb les cames creuades, l'esquena recta com una llança, les

idealista
**Liquidació de
xalets en venda**

**Rebaixes
fins al 50%**

mans en actitud d'ofrena i descalç. El rostre de l'home, de pell molt bruna, arrodonaix el retrat amb el detall d'unes ulleres amb muntura de pasta fosca.

Tot i que és una imatge de poca qualitat en blanc i negre -a l'interior sabrem que és feta l'any 1967 a prop d'Hiroshima-, als efectes comunicatius és perfecta perquè només amb un cop d'ull és molt més eloqüent que les mil paraules del tòpic. L'home en qüestió va néixer a Barcelona ara ha fet exactament cent anys, l'exposició -muntada per commemorar, precisament, aquest centenari- es titula 'Kosmos Panikkar' i es podrà visitar fins al 3 de febrer.

Butlletí de notícies de VilaWeb

Rep les notícies de VilaWeb cada matí al teu correu

Subscriure-m'hi

La 'trinitat radical'

D'aquesta fotografia inicial es pot extreure una impressió propera al concepte del dualisme (orient-occident, matèria-espirit, passat-futur, modernitat-tradició) que xoca frontalment amb la imatge que veu el visitant quan entra al primer espai de l'exposició: un mandala triangular a terra amb els vèrtexs assenyalats amb els mots 'matèria', 'consciència' i 'llibertat'. Ens enganyàvem, doncs, amb el número dos inicial perquè la xifra que millor s'acosta als conceptes que defensava Raimon Panikkar era el tres, ell en deia 'la trinitat radical'. Justament és per això que els comissaris de l'exposició, Ignasi Moreta, ànima de Fragmenta Editorial, i el professor Xavier Serra Narciso, l'han dividida en tres àmbits coherents amb els tres grans conceptes que acaba d'indicar.

Les parets de la primera estança reproduueixen una gran imatge de la muntanya de Montserrat i un seguit de textos de Panikkar -tots els que es poden llegir a l'exposició són trets dels seus llibres- complementats amb diverses fotografies que remeten al cristianisme, l'islam i l'hinduisme. Amb l'afegitó d'un no gens casual veïnatge entre el mandala triangular a terra i una gran reproducció a la paret d'un altre mandala que ens és molt més proper: el Tapís de la Creació que hi ha a Girona. El nom d'aquest espai primer és 'Kosmos' i ens acosta a la dimensió més propera a la Natura d'un Raimon Panikkar que bandeja el concepte 'ecologia' -el *logos* de la terra- i el substitueix pel de 'eco-sofia', és a dir: la saviesa de la terra, el coneixement d'allò que la terra *sap* i el respecte pels seus ritmes.

Malgrat la separació en tres espais -ara de seguida accedirem a 'Anthropos', el segon- al llarg de tot el recorregut de l'exposició es manté la conjunció tot seguint la idea de Panikkar que tota realitat està dotada d'una estructura trinitària.

Estudi, vida i obra

'Anthropos' ens parla de la dimensió de Raimon Panikkar en tant que ésser humà. Un ésser humà que estudia, que elabora una extensa obra que és estudiada per un munt d'analistes i que viatja arreu del món per adquirir i transmetre coneixements. És la part que es titula 'Studium' i que es complementa a la sala següent amb dos conceptes més que tanquen la trilogia: *bios* i *graphos*. És a dir, la vida de Panikkar resumida en una cinquantena de fotografies que ens el mostren amb la seva família

ÚLTIMES NOTÍCIES

11:11 Junqueras i Romeva recusen el jutge Manuel Marchena

10:50 La Guàrdia Civil entra a l'Autoritat Catalana de la Competència

10:25 El TEDH condemna Espanya per haver violat el dret d'expressió d'un activista que va acusar dos policies de tortures

09:52 Carta de Cuixart des de la presó: '400 dies. Judici al règim del 78. No passaran!'

09:35 Un vídeo demostra el risc de circular per la zona on s'ha accidentat el tren de la R4

08:30 El Valle de los Caídos explota, al nou vídeo promocional del Barnasants

08:23 Marchena renuncia a presidir el CGPJ i podrà dirigir el judici als presos polítics

08:00 Òmnium reparteix 100.000 exemplars d'un diari pel 20-N que denuncia: 'Franco ha mort però el franquisme no'

07:07 Un mort en el descarrilament d'un tren de la línia R4 a Vacarisses

¡Lo verás todo!

M FWMAD_TELEFONICA DESCÚBRELO AQUÍ

a Barcelona, estudiant de química, capellà de l'Opus Dei (adscriptió de la qual després s'allunyaria), vivint a l'Índia, a Roma, a Harvard, a Califòrnia i, finalment, al lloc on va passar els últims anys: Tavertet.

Una vida resumida també en vint-i-un llibres exposats amb el format dels cilindres de pregària dels temples tibetans i que, amb els textos que reprodueixen, ajuden a fer-nos una idea de la gran activitat d'aquest home singular que es definia científic per educació, filòsof per professió i sacerdot per vocació, que escrivia en sis llengües i que va fer del diàleg interreligiós un dels eixos del seu pensament en la línia del seu gran predecessor Ramon Llull. Un pensador de prestigi internacional que, dissoltadament, és molt més reconegut arreu del món que no pas coneugut a casa nostra.

VilaWeb®
botiga

És l'hora
del vermut

Comprar

La contemplació, el silenci

L'última estança de l'exposició, 'Theos', és (amb perdó) un veritable luxe. Ja em direu, si no, com es pot qualificar un espai a tocar del brogit del passeig de Gràcia i la Diagonal barcelonina dedicat al silenci i la meditació. Un espai en què l'única cosa que es demana al visitant és que es descalci, segui i es lliuri a la contemplació que, en paraules de Raimon Panikkar, 'és un acte de pura espontaneïtat, un acte lliure, no condicionat si no és pel seu propi impuls'. 'La persona contemplativa simplement "seu", simplement "és", viu. La contemplació és el respir mateix de la vida.' I encara més: 'Per què estic tan en contra de la industrialització moderna? Perquè no deixa espai per al silenci, ni espais de silenci.'

'Kosmos Panikkar' és una exposició breu però summament intensa. Tant per allò que mostra com per les coses que convida al visitant a cercar i a aprofundir en el coneixement de la manera de pensar de Raimon Panikkar. Un home que diu coses que, per força, no ens poden deixar indiferents perquè la transcendència no la dissocia en cap moment de factors tan necessaris com la bellesa o com l'espurna d'un somriure.

Coses com que la religió no és extramundana sinó que, ben al contrari, ens ha d'ajudar a descobrir una altra dimensió de profunditat en les coses mundanes. O com que l'esperança no és cap eina encarada al futur sinó cap a l'interior invisible

que ens farà trobar l'essència d'allò que ens envolta i que, malgrat ser realistes, ens permetrà de somriure.

Coses com la interpretació del temps, tal com llegim en el text de la professora Àngels Canadell que reproduceix el catàleg de l'exposició: 'El temps de la civilització tecnològica i científica està rendit a la producció i al consum, aliè als moments de plenitud en què la profunditat de la vida es manifesta. La crítica de Panikkar a la modernitat s'enfoca precisament a la reducció del món al seu aspecte observable i quantificable; a la visió tecnocientífica i als mites que la sostenen: racionalisme, individualisme, progrés i desenvolupament...' Dit altrement, trasbalsats per l'angoixa entre l'ahir i el demà ens deixem perdre el present, l'ara mateix. L'instant fugaç que ja no tornarà.

La gota d'aigua, l'aigua

La combinació entre el gust dels comissaris i la potència del missatge *panikkarià* fa que una de les reaccions d'aquesta exposició sigui la curiositat que suscita en el visitant per a saber més coses d'aquest personatge que, en unes altres èpoques – abans que el concepte s'erosionés-, ningú no hauria dubtat a qualificar de 'català universal'. Un home capaç d'elaborar metàfores tan belles com la de la gota d'aigua –que desapareix quan entra en contacte amb la mar- i l'aigua de la gota –que s'integra en l'oceà còsmic sense perdre cap de les seves essències– per acabar concloent: 'Si durant la meva vida mortal descobreixo que sóc aigua i que em realitzo com a aigua, m'integraré a l'eternitat i no moriré.'

No us perdeu la pantalla de la secció 'Studium' que reproduceix sense parar una selecció de set minuts d'entrevistes a la televisió i en què es pot veure Panikkar mateix fent aquesta definició a Josep Puigbó en un programa 'Àgora' de juliol de l'any 2000.

Més actes de l'Any Panikkar

A part d'aquesta exposició del Palau Robert, al voltant del centenari de Raimon Panikkar s'organitzen més actes. Hi ha previst un cicle de conferències i taules rodones titulat 'Viure el pensament de Raimon Panikkar' que s'acaba l'11 de desembre; es publica el catàleg amb les imatges i textos de l'exposició i el complement de cinc estudis d'Àngels Canadell, Ignasi Boada, Jordi Pigem, Xavier Melloni i Swami Satyananda Saraswati. A més, Fragmenta Editorial acaba de publicar *Panikkar per Panikkar*, una antologia elaborada per l'autor amb la col·laboració de Milena Carrara com a curadora de l'edició (un llibre que no em puc estar de qualificar de lectura imprescindible per a qui vulgui entrar en el pensament de Raimon Panikkar). El 2 de novembre –data exacta del seu centenari– es va afixar una

placa d'homenatge a la façana de l'edifici número 36 del carrer del Rector Ubach on va nàixer. I a l'Espai Avinyó encara es pot visitar, fins al 21 de desembre, l'exposició 'Raimon Panikkar. Viure l'aventura intercultural', amb Jordi Pigem, un altre col·laborador directe de Panikkar, com a comissari.

Tot plegat, una extraordinària oportunitat de conèixer un home universal i singular que quan va decidir de tornar a Catalunya i instal·lar-se a Tavertet explicava com si fos la cosa més senzilla del món: 'Me'n vaig anar cristia, em vaig descobrir hindú i torno budista sense haver deixat de ser mai cristia.'

Gegantí Raimon Panikkar, el monjo amagat, l'home que va ser aigua...

Per a VilaWeb el vostre suport ho és tot

Si podeu llegir VilaWeb és perquè milers de persones en són subscriptors i fan possible que la feina de la redacció arribe a les vostres pantalles.

Vosaltres podeu unir-vos-hi també i fer, amb el vostre compromís, que aquest diari siga més lliure i independent. Perquè és molt difícil de sostener un esforç editorial del nivell de VilaWeb, únicament amb la publicitat.

Som un mitjà que demostra que el periodisme és un combat diari per millorar la societat i que està disposat sempre a prendre qualsevol risc per a complir aquest objectiu. Amb rigor, amb qualitat i amb passió. Sense reserves.

Per a vosaltres fer-vos subscriptor és un esforç petit, però creieu-nos quan us diem que per a nosaltres el vostre suport ho és tot.

Vicent Partal

Director de VilaWeb

[Vull subscriure-m'hi](#)

Comentaris

Els subscriptors de VilaWeb poden comentar aquesta notícia, o bé llegir els comentaris que hi han fet els altres subscriptors i debatre-la amb ells , [clicant ací](#).

Si encara no sou subscriptors, us en podeu fer [clicant ací](#). Entre més avantatges, podreu participar en els debats a la Xarxa VilaWeb, rebreu cada vespre el VilaWeb Paper, podreu llegir en exclusiva les notícies de l'endemà i accedir a més serveis i avantatges especials. Més informació sobre tots els serveis de la subscripció a VilaWeb, [clicant ací](#).

Continguts Patrocinats